

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hétenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyeslet hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér“ rovatban
közleendő cikkek soronkin
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyiltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Körrendelet

az előforduló erdőkárosítások
felfedezése, bejelentése és tár-
gyalása körül követendő eljá-
rásról.

Ezen czim alatt bocsátott ki a csik
megyei erdőrendezőség egy körözünyet,
melyet alább az illető hatóság szivessé-
géből azért közlünk, hogy átlássa a
félrevezetett és a képviselőválasztások
alkalmával — kortesfogásból — elámi-
tott tömeg is, hogy az erdőrendezőség
nem a megye lakosainak és a közbirto-
kosságnak kárára, miként az annak ide-
jében feltüntetve volt, hanem épen ja-
vára és a közérdek előmozdítására lett
felállítva.

Nem akarunk azonban korteskedni,
mert ennek ideje már úgy is lejárt, ha-
nem legyen a kortesek ellen ellenkortes
maga a körrendelet, mely így hangzik:

„Minden felesketett erdőör köteles
a reá bízott védkerületet lehetőleg min-
den károsítástól megóvni. Ebből kifolyó-
lag az erdőör feladata az előforduló
erdőkárosításokat fölfedezni és személy-
válogatás nélkül az előjáróságnak (erdő-
bíró, előjáró hivatal) minden hó 1-én
bejelenteni.

Minden elkövetett erdőkár az erdő-
törvény által előírt és az erdőör kezénél
levő „Erdei napló“-ba az egyes rovatok
szerint szabatosan és pontosan beveze-
tendő és az illető feladó erdőör által
sajátkezűleg aláírandó. Magától értetik,
hogy az erdei naplóban — a mennyiben
az a bíróság előtt teljes hitelességgel

bir — vakarásokat vagy önkényes ki-
igazításokat tenni tilos.

Az erdei naplóból minden hó vé-
gével az előfordult káresetek mellékelt
minta szerint kiírandók és az erdőör
aláírásával ellátva, további eljárás vé-
gett az előjárósághoz (erdőbíró, előjáró
hivatal) beadandók.

Ezen minta szerint a feljelentvénybe
felveendő az „Erdei napló“ folyó száma,
továbbá pontosan megjelölendő az erdő-
kár elkövetésének ideje, az erdőkihágó
neve és lakhelye, az elvett zálog, esetleg
a jelenvolt tanuk nevei; ha az erdőkár-
tevő a zálogolásnak ellenszegült, azon
körülmény is felemlitendő; végre pedig
az elkövetett erdőkár az erdőrészt meg-
nevezésével tisztán körülírandó.

Ha az erdőkár fatörzsök levágása
által történt, azon esetben a törzsökök
száma, hossza és közép-átmérője meg-
jelölendő.

Gyújtás által való erdőkároknál a
leégett terület megközelítő nagyságán
kívül szintén a tönkrement törzsök szá-
ma, hossza és átmérője veendő fel. Tilos
erdőrészekben történt legeltetésnél meg-
jelölendő a terület nagysága és az állat-
ok neme és száma, valamint azon kör-
ülmény is felemlitendő, vajjon esős vagy
száraz időben történt a legeltetés. Az el-
követett erdőkár értékének, valamint a
pénzbüntetésnek a törvény értelmében
leendő kiszabása tekintetéből kötelessé-
gévé tétetik az előjáróságnak, esetleg erdő-
bírónak, hogy az ily módon felszerelt
erdőkárbejelentéseket minden hó 10-éig

alulírt m. kir. erdőrendezőségnek be-
mutassa.

Az erdei naplók ez alkalommal lát-
tatozás végett szintén beküldendők.

Ezen erdőkárosítási jelentésekbe
fölvett erdőkáresetek, melyek a kár ér-
tékeinek nagysága szerint erdőkihá-
gást vagy fenyegető ügyet képez-
nek, az erdőrendezőség által az illetékes
bírószághoz beküldetnek.

A kitűzött tárgyalási határnapon,
melyen szükség esetén a rendezőség
egyik tisztje is részt veszen, az erdő-
bíró vagy egy községi előjáró megjele-
nik és az esetleg befolyó erdőkárössze-
geket a község (megye, hűközség stb.)
pénztárába leendő beszolgáltatás végett
átveszi.

Itt van az erdőrendezőség első hi-
vatalos fellépése; itéljen ebből mindenki,
hogy káros vagy hasznos ezen intézmény
a közügyet illetőleg.

Saját véleményünket fenntartjuk
azon időpontra, midőn már ezen első
intézkedésből is mindenki véleményét
alkotott magának.

A politika és ennek feladata
az állami és társadalmi élet-
ben.)*

VI.

Másképp van most, mint volt régen;
más csillag ragyog az égen! A középkori
gazdasági rendszer mindenkinek lehetőleg
biztosította a megélhetést, a mostani a kor-

*) L. a „Székelyföld“ 58-ik számát.

Szerk.

látlan szabadságot. (?) Ah! ezek mind közép-
kori dolgok, de nekünk — török-szakad —
liberálisoknak kell lennünk. Hogy is ne?
Hisz ma mindenkinek szabadságában áll
akár pezsgőt, akár hamisított bort inni s
akármit enni, ha bírja az erszény.

Különbö okok folytán mesés drága
ma a hus. S mégis ennek dacára szemléto-
mást megy tönkre mind a marhatenyésztő,
mind a mészáros. A mészáros még segíthet
magán, ha szövetkezik azokkal, a kik uzso-
ráskodnak. Ezt azonban a fogyasztó közön-
ség sínyli meg legjobban, mely még kese-
rűbben érzene nyomoruságos helyzetét, ha
tudná, hogy pénzért még jobbat is köve-
telhetne.

De szabadság lévén, mely tért nyit a
mészárosnak hust vágni és azt úgy adni, a
mint az ebbeli szabadságnak nincs korláta,
a vevőnek pedig venni, a hol tetszik vagy
nem venni sehoh: itt vége mindennek a mai
liberális rendszer ege alatt. Ugy van. Magyar
gazdáink a hizlalásban gyakran elvesztik
pénzüket s a jó marhát még sem vágják ná-
lunk, hanem Bécsben. (Most már nálunk is
a pozsonyi marhavásár keletkezése után.
Szerk.) Nálunk akármilyen gyalorl marhát
vágjon a mészáros, nekünk drága pénzen
kell azt fizetni, s a ki panaszkodik, annak
azt mondják: ne egyék hust. Nesze neked,
csupa lisztételre utalt szegény polgár, tégy
többet erről. A szabad verseny következté-
ben sokszor az egész közönség ki van szol-
gáltatva (?) Szerk.) a mészárosok ezerféle
szeszélyének, vagy épenséggel pénzével sem
kap hust; s ha az ember panaszkodik szol-
gábirónak, alispánnak, ezek is azt mondják,
hogy ők sem járnak másképp. A hatóság ki-
adja ugyan az iparendélyt, de hogy miképp
gyakorolják, az nem tartozik reá.

Bécsben már régen feltűnt az, hogy
akármilyenek a vásári árak, azért a hus
mindig egyformán drága, s így kitűnt, hogy
az egész piacot néhány pénzözög tartja ke-

A „Székelyföld“ tárczája.

Levél egy hölgyhöz.

Kedves barátnőm!

Miért szivem oly nagyon vágyott, be-
teljesült: itt vagyok falun. Oh, az a falusi
élet biboros reggeleivel; csillagos, virág-
illattal, csalogánydallal telt estéivel; ez a
nyugodt élet ártatlan örömeivel; az egy-
szerű emberek örökös tevékenységükkel oly
csodás varázsszal hatnak szívemre s úgy
érzem magamat, mintha egy egészen új vi-
lágba léptem volna át. A természet fenséges
nyugalma lecsendesíti a háborgó szenvedé-
lyeket, nyugalommal tölti el a szívet; itt az
embert nem gyötörlik hiu vágyak, a nagyra-
vágás, a dicsvágy álmái; itt a lélek lassan-
ként leveti emberi gyalogságait, megtisztul
és megmehesedik. Mihelyt az ember kezd
érdeket táplálni egy csekély kis fűszál fej-
lődése avagy egy kis rovar élete iránt, már
egy lépést távozott a nagyvilági hívságos
dolgoktól és közeledett az eredeti egyszerü-
séghez s egy fokkal már jobb lett. Minél
inkább tanuljuk bámulni ama nagy bölcsesé-
get, mely a természetben úgy kicsinyben,
mint nagyban, egy igénytelen fűszálban

vagy az erdő fenséges nagyszerűségében
nyilvánul: annál inkább kezdjük átlátni,
hogy mily kicsinyesek az ember vágyai, me-
lyek után fut, fáradsz melyekre életboldog-
ságát alapítja.

No látja, kedvesem, én még bölcsel-
kedni is tudok. Lám, mire képes a falusi
élet! No de ne féljen, nem fogom hasonló
bölcse elmélkedésekkel untatni, hanem leirom
élményeimet. Egyszerű dolgok azok s ohaj-
tom, hogy ön is annyi élvezet találjon azok
olvasásában, mint a mennyit azok nekem
szereztek.

Oh, ez a kedves falusi élet!

Reggel 6 óra s én, városi szokás szer-
int, ágyam puha párnái között élvezem a
falusi reggel nagyszerű szépségeit. Gyö-
nyörű dolgokról álmodom és épen a leg-
érdekesebb ponton vagyok, midőn egy fül-
sértő rekedt hang hirtelen felébreszt. Egy
fiatal kakas, — mely csak nem régebben éb-
redhetett férfiúi mivoltának öntudatára —
elvonulva a tyukseregtől, az ablakom alatt
elterülő bokrok árnyában a kukorékolásból
próbát tart. Az én süldő gavallérom, be-
ismerve azon tétel igazságát, hogy gyakor-
lat teszi a mestert, minden reggel fáradhat-
lanul képezi magát s napról napra több si-
kert mutat fel s így én, míg egyfelől azon

szerencsében részesülök, hogy a naponkinti
haladást pontosan észlelhetem, másfelől
kényszerülve vagyok — akarva, nem akarva
— felkelni s az üde reggel gyönyöreit
élvezni.

Oh, ez a kedves falusi élet!

A nap lassu méltósággal emelkedik az
égbolton, a haromszemek mint megannyi
gyémántekek ragyognak, a kertekből
ezer jó illat ömlik szét s a természet meg-
telik madárdallal. Én elmerengve nézem és
élvezem mindezt, midőn hirtelen roppant
lárma üti meg füleimet. Az udvaron egy ha-
talmatlan kakas és egy hatalmas kanpulyka
vezérelte alatt. A házi szárnyas állatok csa-
pata ez, mely reggeliért jelentkezik. A
büszke kanpulyka és a demagóg kakas lár-
más hangon adják elő népük kívánságát s
erélyes hangon sürgetik annak azonnali
teljesítését. A tömeg helyeslőleg kiabál. A
Rózi szolgáló ezalatt benn a szobában el-
lévén foglalva, nem vihet azonnal ételt a
türelmetlen csapatnak. A tömeg nem tud
várni. Ennélfogva egy egytagu küldöttség
menesztek az angol kakas személyében a
konyhába a reggeli kieszárlása végett. A
követ lassu, méltóságteljes léptekkel tipeg a
ház felé, a konyha küszöbére lép és onnan

hangosan kiabálni kezd befelé. A szolgáló
dühbe jön s minden népjog ellenére kiséprüzi
a követet, ki kénytelen küldőihez visszaretí-
rálni. Nagy a felháborodás a szárnyas nép
között; óriás lármával tiltakoznak e jogta-
lanság ellen; a kanpulyka elvörösödik, majd
meg elzöldül éktelen dühében. Rövid tanács-
kozás után az egész szárnyas had támad,
rendszeres ostrom alá fogják a konyhát s az
éktelen lárma csak akkor ért véget, midőn
Rózi megjelent a kosárral és ételt hint
nekik. Erre aztán a lecsendesült tömeg bé-
késen távozott.

Oh, ez a kedves falusi élet!

Délután a nagy forróságtól ellankadva,
az árnyas kert nyújt üdülést. A puha zöld
pázsit oly hivatagolag int, hogy annak egy
elpuhult városi test nem tud ellenállani.
Hanyatt fekszem s nézem az égen elsuhanó
báránnyfelhőket. Szemeim mind nehezeb-
bekké válnak, míg végre egy titkos kéz
édesen lenyomja pillámat s lelkemet meg-
ragadva, viszi csodás tájakra, s én álmo-
dom oly szépet, minőt csak falun lehet
álmodni, hol az ember képzelmére az egész
környezet oly kellemes hatással van. Min-
dig csak önt látom, kedves barátnőm. Az ön
igéző szép arca, az ön üdvözítő mosolya
minden álmomba belevegyül és azt széppé

zéban közvetítői által. A mézások majd szövetségek, majd az uzsora rabszolgái, és így a tenyésztő és fogyasztó közönség az ebből származó nyomorok békés türése van kárthatva. Az osztrák kormány megkísérelte rendet csinálni, de hatalma a tulorás töképezésekkel és inkább a zsidó uzsorásokkal, mint a létesítendő mézások-szövetkezetekkel tartó gazdákkal szemben hajótörést szenvedett.

Ezek nem figyelmen kívül hagyás végett lőnek felemlítve, mintha ezen bécsi nyavalya minket is nem érintett volna. Bizony a szabad verseny kicsiny mérlege minket is érzékenyen sujt, mert az a szükön mért 40—44 kros kiló hus korántsem áll arányban a mi piacunkon szokásos marhával. Nálunk még legjobb lenne, ha a mindennapi szükséglet fedezésére husszövetkezetek jőnének létre, hol bejelentetnék a hizott, eladó s levágható marha. A husszövetkezetek megalapítása mellett megélhetne a conventiós mézások, megélhetne a gazda is, s a közvetítés, mely ma oly roppant drága, a minimumra lenne szorítva. Aztán, míg az államnak ezen husszövetkezetekben semmi kára nem lenne, addig a szövetkezet tagjai a mai árhoz képest bizonyára egy harmad — hogy ne mondjam, egy ketted — részzel olcsóbban jutnának a hushoz. De eleje vétetnék a roppant és ezerféle visszaéléseknek, melyekkel e téren oly gyakran találkozunk.

Ma valóban a szövetkezetek korát éljük, s mégis hol vannak gazdasági egyleteink, melyek ezen kérdéseket felkarolnák? Avagy nem tartozik ez a legéletbevágóbb kérdések közé? Vagy a modern állam ezt nem számítja feladatai közé? Annyit megtehetne, hogy legalább a kezdeményezés terére lépjen.

Ha pedig valaki azt gondolná, hogy a hussfogyasztási adók eltörlése által javulna a mostani állapot, nagyon, de nagyon tévedne, mert annak is csak a közvetítők és speculánsok vennék hasznát. Ezt ugyan nem sürgetjük, mivel paradoxonnak látszanék; de ha emeltetnék is a fogyasztási adó, ez inkább a hus minőségét emelhetné csak, mert ezen esetben a mézások önkárára nem venne rossz portékát, a jön pedig a fogyasztási adó mellett neki is megfordulna fáradságdíja s így a nép is pénzéért legalább jó portékát kapna.

Felvidéki.

Minő befolyása van a rossz házi nevelésnek az iskolára és a társadalomra?

Irtta M. Székely János.

(Folytatás.)

S ha ezen okozat valódi okát meg akarod tudni, rá jössz, hogy az elsőnél: éppen

teszi. Gyönyörű erdőben, délszaki pompában, fésző virágok között az ön karján sétálok; ön fejét vállamra hajtja s feltekint hozzám azokkal a gyönyörű szemekkel; ön önhöz hajlok, hogy jobban láthassak szép szemeibe... és ekkor sajgó fájdalomra felébredek... Oh, borzalom!... orrom hegyén egy óriás szunyog trónol, állati és pedig szárnyasállati dühvel szívja onnan a vért. Egy hatalmas csapással kioltani életét és pedig azon ponton, hol merényletét elköveté. Önnek, drága barátom, orrát bizonyára soha sem csipé meg a szunyog s így fogalma sem lehet arról a kényelmetlen érzésről, melyet e csipés okoz. Nemesak sajgó, de fel is dagad a csipés helye, és a mi fő, mindig vakarni kell. Orrom tehát meggyult, mi arcomnak nem nagyon válik előnyére. Sok ember van, ki ha valami bölcs dolgot akar mondani, orrát vakarja. Ezen alapon én is könnyen bölcsességre hírébe juthatok.

Oh, ez a kedves falusi élet!

Este lett. A felkelő hold fénye ezüst fátyolba burkolja a láthatárt s a kert fáin hosszú, homályos árnyakat vetnek. A lég és föld megtelik láthatatlan lényekkel, melyek ott zsongnak, bongnak, kiabálnak, kurutyolnak körültem. Kutyaugatás, a hazatérő nyáj kolompja, a békák egyhangú kuruty-

egykor fényes házuknál saját szülőinek dölyfös természete és eljárása miatt fejlődött ki a rangkór; a másodiknál: a rossz példa hatott, mert az apja is így adott enni az ő szülőinek; s a harmadik és negyediknél: az embertelenséget a kis korában való elkényeztetés okozta stb. stb. Mert legyen is meggyőződve mindenki, hogy — kivételek ugyan fehér holló módjára lehetnek — a rossz nevelés megboszulja magát s az ilyen szülők neveltjeiktől tisztelet és becsülésben sohasé fognak részesülni. „Az oly túlgöngye anyja, — írja Spencer H. — ki folytonosan fenyegetődik, de azt ritkán váltja be, a ki hevenyében állítgat fel házi szabályokat, higgadt állapotban pedig visszavonja azokat, a ki ugyanazon vétség esetén most kemény szigorral, majd lágy meleg modorban bánik el, a mint éppen változó szeszélye hozza magával: saját maga és gyermekei részére szerencsétlenségeket halmoz össze. Magát gyermekei előtt gyűlöltté teszi; a féktelen szenvedélyről példát mutat előttük; mintegy neki bátorítja őket, hogy a büntetés valószínű elmaradása reményében szabadon vétkezzenek; végnélküli czivódásokat idéz elő, melyek úgy saját, mint gyermekei kedélyét megmetélezik; ezek gondolkodásmódját erkölcsi zürzavarrá teszik, mit rendbe hozni sok évi keserű tapasztalatnak, s ennek is csak nagy bajjal sikerül.”

„Az ilyenmő gyengeségnek következései a tébolydákban és fegyházakban láthatod, s ha fűléd be nem dugod, jalkiáltások közt hallhatod: „Ha atyám és anyám már az első gaszág elkövetésénél szigorúan megbüntettek volna: úgy nem volnék most Isten és ember előtt egy szörnyeteg.” (Pestalozzi.)

A rossz nevelés tehát a legdésesebb és legszembetűnőbb köteleket néha megazítja, néha éppen kettészakítja. Önmaguk s a társadalom elleni bünt követik el azok, kik a társadalomnak ilyen rossz érzésű és nevelésű haszontalan tagokat adnak. Az ilyenek a legtöbb esetben az igaztók, rokonszátlankodók, szóval a társadalomnak metyei. Apaga satanas!!...

5. Az elvtelen, ingtag jellemű, akarat nélküli bábok számát szaporítja.

Dr. Bartók István a „Család és Isk.” 1882. évi 12. számában ezt írja: „Az alapja minden jónak, realitásnak, igaznak és nagynak a jellem, erre nem lehet senkit tanítani, nincsen iskola, hol ilyet tanítanának, hanem erre nevelni kell. Bárki gyermekeinél az erélyt, elhatározást, az érdemes dolgok kívánására és cselekvésre a vágyat iskolai tanítással el nem érheti. A jellem határozottsága teszi a férfit képessé az élet kellemetlenségei, a rideg valóság minden körülményei között olyan utat követni, mely előre és felfelé vezet. A jellem többre képesít, mint a lángész, és nem vezet olyan gyakran csalódásba, mint emez.”

tyolása, mind oly elandalító hatással van nekem! Éjjel felé jár az idő, míg arra vehetem magamat, hogy e kedves látványtól megválva, nyugalomra térjek. Alig gyúlt fel szobámban a lámpa, már egy egész hangverseny kezdődik. Az apró éjjeli szárnyasok méhrajként zugsnak, zsongnak, énekelnek körültem, majd meg egy nagy éji bogár nyilsebességgel rohan neki a lámpának. Egy hevenyében rendezett hajtóvadást és több rendbeli fűstőló segítségével sikerül szobámat az alkalmatlan vendégektől megtisztítani. Lefekszem és nagy későre elaluszom. Reggel 6 órakor ismét a kakas hangja ébreszt fel, mely ma már sokkal sikerültebb, mint tegnap volt. Az én énekesem érzi ezt, mert újabb meg újabb kísérleteket tesz... Végre kinyitom szememeimet. Nagy ég! Mi ez? Megvakultam. Szemeimhez kapok s a borzostól rejtély meg van oldva. Egy pók az éjjel mindkét szememet bekötötte hálóval. A lepel lehullt s én látalak téged ismét egész szépségemben, oh, dicső természet! Lelkem gyönyörben uszik s ajkaim boldogan susogják:

Oh, te kedves falusi élet!

Dobay János.

Lederer A. pedig a „Példaadás módszer” című könyvében a 8. lapon így ír: „A nevelés feladataihoz tartozik a gyermekeket erkölcsös jelleműekké képezni; már pedig erkölcsös jellem szilárd akaratot tételez fel.”

Ha tehát az erkölcsös jellem és szilárd akarat a helyes nevelés feladataihoz tartozik: világos, hogy mindazok, kik ingtag jelleműek, vagy éppen jellemtelenek, vagy akarat nélküli bábok: rossz nevelésben részesültek! S miután csaknem mindenkinek kivétel nélkül a társadalomban követett magatartását, eljárását a családi nevelés, szóval: a családban történtek benyomásai irányítják: önként következnek, hogy azon salakjai a társadalomnak, kik a jellemnélküliek irigylésre nem méltó táborába tartoznak, rossz házi nevelésben részesültek.

A kinek szilárd akaratja nincs, annál hiányzik az erkölcsi jellem; ki erkölcsi jellemmel s a dolgokról világos és számos képzetekkel nem bír, az felületesen gondolkodik; ki felületesen gondolkodik, meggyőződését nem a tárgyilagossá érvek hatása folytán szokta megváltoztatni, s a ki nem így változtatja meg: az elvtelen; tehát a rossz nevelésűek következtében elvtelenek. „A nyilvános élet terén működő férfúra pedig nincsen alázóbb, mint midőn azt mondják róla: „elvtelen”. „A mit a vallásos élet körében a hitehagyottság alatt, azt értjük a társadalmi vagy állami életben elvtelenség alatt” — írja Dr. Emericy G.

(Vége következik.)

Tanügy.

1884. június 3-án megtartott az 1883—4. évi zárvizsga a marionfalvi ev. ref. felekezeti iskola részéről a templomban mártisfalvi ref. lelkész tiszte. Kelemen Győző ur felügyelete alatt, az iskolaszék és számos hallgató jelenlétében.

Vizsgázott 16 fiú, 16 leány.

A vizsgálat eredménye kitünő.

A tanítványok felügyelő lelkész ur és az iskolaszék által megdicsértettek.

Tek. Vajna Gerő ur kegyalapítványa kancatából jutalmat nyertek: Balog Zsuzsa 3 frtot, Molnár Eszter 1 frt 28 krt, Molnár Mária 1 frtot.

A gyümölcsfa-iskolából eladott csemétek árából megjutalmaztatott 12 fiú.

A tek. Mihály Albert ur kegyalapítványából vásárolt könyvekből jutalmat nyert 4 leány.

Ebből láthatólag iskolánk virágzó állapotban van, mit részben Szabó Lázár tanító ur fáradhatatlan munkásságának, részben az iskolaszék tanügy iránti köteleme hű teljesítésének és a községi előjáróság az iskola iránti erélyes eljárásának tulajdoníthatunk.

Fogadják nevezettek, valamint tek. Vajna Gerő és Mihály Albert alapító urak a tanügy nevében hálás köszönetünket.*)

X.

Levelezés.

Háromszékmegye.

Kovácsna, 1884. július 26.

(Építkezés zsúfodéllal.)

Az 1881. évi megyei közrendőri szabályzat 13-ik §-a különféleképp értelmezettvén, és némely hatósági közeg által a szabályzat szellemétől eltérve, tulszigoruan alkalmaztatván, Kovácsna község képviselőtestülete — Csia György indítványa folytán — a megyei közgyűlés elébe leendő terjesztés végett javaslatot, illetve kérést intézett a szabályzat ezen szakaszának módosítása végett a báró alispán urhoz; mely így hangzik:

„Nagys. Br. Alispán ur!

Háromszékmegye 1881. évi közrendőri szabályrendelete 13. §-ának értelme szerint tiltva van az épületeknek, és így a csűröknek

*) Iskolaszéki gyűlés nem tarthatása miatt küldetvén ily későn be e tudósítás, jelenleg ugyan közöljük, de kérjük máskor az ilyennel jobban sietni. Szerk.

is, szalma-anyaggal való befödése, valamint a szalmaanyaggal újítás is.

A megének ezen intézkedése nemcsak korszerű, de tüzendőri szempontból üdvös is általában véve; csak a hatósági közegeknek messzelátóknak, tapintatosoknak kellene lenni minden törvény és szabályrendelet végrehajtásánál, nehogy az idő előtti végrehajtással célt tévesszünk és a mi által jót akarunk elérni, éppen az ellenkezőt eredményezze.

Nekünk az építésre nézve maig sincs törvényünk; ennek hiányát pótolja az országosan kötelező erejű cs. nyílt parancs 1858-ról, mely Magyarországon a gazdasági épületeknek náddal, az erdélyi részekben szalmával való fedését nem tiltja. Ezen nyílt parancs szabványai szerint járnak el a szolgabíráink az építési engedély adásánál egyebekben, csakis a zsúppal való fődés lévén eltiltva a fenn jelzett szabályrendelet értelmében.

Vajjon ez így van-e minden megyében, és vajjon Háromszékmegye helyesen cselekszik-e a szabályrendelet szigorú alkalmaztatása által?

A szomszéd megyékben az itteni káros szigorú építési tilalmat sehol sem lehet felalálni, nem, különösen olyant, mint a mi-lyen Orbaiban s jelesen Kovácsnán van alkalmazva, hol a község szélén, az erdő alatt, egyéb épületektől távol eső csűrét sem fedheti be a szegény gazda ember a több éven át megtakarított, készletben levő zsúpjával, a mások pedig a szélvész által a csűrökről lefújt zsúpdarabot sem helyezhetik vissza; hanem, mert nincsen módjuk zsendelyt szerezni be, kényszerülve vannak eltűnni és elnézni, hogy az épület a benne levő gabonával vagy egyéb takarmánnyal együtt elpusztuljon, s hogy ha egy nem kegyencz gazda szalmatekerescsel be meri dugni a szélvész okozta lyukat: azonnal és kérelhetlenül érezhető pénzhiázzal sujtatik. Volt s van alkalmunk tudakolni a távol megyéknek és Magyarországnak e tekintetbeni eljárását is; de ezen szigorú és különösen a kisebb gazdákra oly károsan ható tilalom sehol sem divik.

Hogy hatóságunk közegei nem helyesen járnak el e tárgyban: azt hisszük az elősorolt előzmények után, hogy az több bizonyításra nem szorul.

A mint elől is jeleztük, tüzendőri szempontból szükséges volt a megyének szabályrendeletileg a felől intézkedni, hogy a szalmás épületek ne szaporíttassanak, de sőt a lehetőleg időnként mentő kisebb tért foglaljanak el. Szükséges és korszerű, hogy a régi házak, színek és istállók lassankint cserélp- vagy faanyagú födélzettel cseréltesenek fel és az újak is ilyent nyerjenek, és hogy azon épületeknél a javítás is tiltva maradjon; de azt teljességgel nem látjuk át, hogy a szalma- és szénakazal mellett levő, szalma-anyaggal telt csűr miért ne legyen szabad itten minálunk szalmával vagy náddal fedni akkor, mikor ez nagy Magyarországon az építési helyi viszonyok tekintetével sehol sem tilalmaztatik. Nem magyarázható meg az, hogy a község szélén és erdő alatt levő csűrök, melyekhez épületek nem fekszenek közel és a melyeket szintén szalmaanyagok körítnek: miért ne fedethessenek zsúppal vagy náddal? De mindezekről eltérve, nem hisszük, hogy a föld kerektségén pártfogásra találjon azon szigorú eljárás, mely szerint azon nyomorult, mindennemű állami, megyei és községi teher alatt görnyedező kisbirtokos, a kinek csűréről a június havában dühöngő szélvész egy pár szalmatekerescet ledobott: azt oda vissza ne helyeztethesse, hanem az egész épületet és a benne levő gabonát pusztulni engedje, mert sem ideje, sem módja, drága födélzetet állítani. Jó Isten! hát még ilyent is meg kell érünk keresztyén világban és alkotmányos államban?

Hatalmas indok állításunk mellett az is, hogy most az erdők használatának megszorítása által a zsendelyfa ára nagymértvűleg fel lévén emelkedve: vajmi kevés gazda embernek van módja zsendelyfölddel cserélni fel az ugy szólva semmibe kerülő szalma-födét.

Számbavehető érv állításunk mellett

az is, hogy egy zsuppfödél eltart 30—40 évig, míg a zsendelyfödél, ott, a hol füst nem éri, hat s nyolcz év mulva már esőt bocsát be az épületbeni gabonára vagy takarmányra.

Ezekből folyólag alázatosan kérjük nagyságodat, mikép méltóztassék Kovászna község képviselő-testületének július 13-án 12. pont alatt hozott, A) alatt hivatalos kivonatban esatolt határozatával elfogadott ezen kérésünket a legközelebbi megyei közgyűlés elé terjeszteni és a megyei közrendőri szabályrendelet 13-ik §-ának módosítását tanácskozási tárgyaúl kitűzni, mely szerint mondatnék ki, hogy a község szélén, erdők, mezőkben, valamint nagyterületű csűrös kertekben is a csűrők, mint a melyek különben is széna- és szalma-annyaggal telvék és körülkerítvék, szalmával is fedhetők legyenek; a szabályzat 13. §-ában irt javítás alatt pedig nem értendő a szélvész által az épületről lefujt szalmatekeresnek visszahelyezése vagy veretek fészkelődése által okozott lyukak bedugása, szóval: „dugdosás”.

A tekintetes megyei képviselőbizottságot kérjük ezen fontos ügyben behatóan tanácskozni és határozni.

Kovácsnán, 1884. július 13-án.

A képviselő-testület.”

—

Azt hiszem, hogy Kovászna község nem ok nélkül jajdult fel. Midőn látjuk, hogy országos törvények, mint a tagosítási, arányosítási s több más törvények és miniszteri rendeletek fogantatása óvatosan eszközöltetik s évről évre meghosszabbítást nyer: akkor ezen szabályzat illető szakaszának óvatos és fokozatos végrehajtása sem lenne törvénysértés, sőt a megye lakóira nagy jótémény. Különben sem lehetne, hogy a megyei szabályzat az országos törvényt helyettesítő 1858. évi patens rendeletével, mely a szalmával való fedést megengedi, homlok-egyenest ellenkezzék.

Ezért minden község figyelmét felhívjuk ezen kérés támogatására és a nemsokára tartandó megyei közgyűlés elébe leendő terjesztés végett Bárány Alispán urhoz hasonló tartalmu kérésnek beadására.

y.

Csikmegye.

Csik-Rákos, 1884. júl. 15.

(Nyilvános köszönet.)

Tek. szerkesztő ur!

A csikrákosi „Olvasóköri” által a saját és az iskolai könyvtár alapja javára folyó hó 6-án az iskolához nagyszerűen megtartott nyári táncmulatságról kívánván a t. érdeklődőket értesíteni, kérem, szíveskedjék az alábbi közleménynek becses lapjában helyet adni.

Daczára a változó időjárásnak, a mulatság igen szép közönségnek összejövele mellett vasárnap reggelig tartott és a következő eredményt tüntette fel: Bevétel volt 40 ft 70 kr, miből a költségeket levonva, maradt tiszta jövedelem 15 ft 50 kr.

Felülfizettek: Györfy Gyula orsz. képviselő ur 5 ft, Veress Antal csikszenttamási lelkész ur 5 ft, László Samu 60 kr, Balogh Vendel ügyvédjelölt 50 kr, Lehner Venczel 50 kr, Kiss Antal 50 kr, özv. Hartmanné 50 kr, Lázár Antalné 80 kr, Bartha Gergely 40 kr, Gál Antal csikkarczfalvi kántor ur 20 kr, Bartha József 20 kr, Rosenthal nővérek 20 kr, Éltés János tanító 10 kr, László Menyhért 10 kr. Összesen 14 ft 60 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók leg-hálásabb köszönetünket!

A rendezőség.

Apróságok.

— **Szenkovits Gyula** hírneves zongoraművész, mint előre jeleztük is volt, folyó hó 29-én tartotta meg, nem szerfelett nagy, de mégis szépszámu, mivel és válogatott közönség előtt, a jelenlévőkre nagy élvezetet nyújtó zongorahangversenyét. — Szenkovits ur, ki a bécsi zeneconservatorium egyik legkitűnőbb tanítványa volt, művészi

játékaról már szélesebb körben ismeretes, s mi, a kik jelzett hangversenyén jelen lehetünk, meggyőződünk arról, hogy Szenkovits ur a legművészibb közönségi igényt is képes volna kielégíteni. Nem lehet elhatározni, hogy művészetének melyik erősebb oldala: a technikai kivitel ama művészi tökélye-é, mely minden ízében a világhírű Liszt iskolájára vall, vagy az a bensőséggel való játszás, amaz átérzés, mely játékaiknak oly sajátos jellemvonása, hogy az érintetlenül nem hagy senkit, hanem magával ragad mindenkit, a ki hallgatja. Az elegia és rhapsodia, ugy vettük észre, individualismusának is leginkább megfelel, de a magyar népdalba is annyi érzést tud önteni, a mennyire csak egy magyar, de igazi művész lehet képes. Méltán érdemelte meg a gyakori megújrást, tapsvihart, éljenést s a virágosokrok halmaza által való kitüntetés. Sajnáljuk, hogy a nyári időszak, melyben a hangverseny tartatott, nem volt elég kedvező arra, hogy egy — a hangverseny méltóságának megfelelő — közönség gyűlhessen össze. — A hangverseny vendégzsereplői is dicsérrel állták meg helyüket. Gyöngyösi István ur kellem- és érzéstartó sólját megéljenézték, megtapsolták, de a sikerben nem csekélyebb része volt Csizsár Emília k. a.-nak is, ki oly szabatosággal s akkora hatással kísérte a zongorán, hogy mi őszintén gratulálunk neki. Csizsár E. k. a. korrekt játékaival újabb oldalról mutatta meg magát, s ez ép oly tapsvihart nyert a közönség részéről elismerést, mint eddigi fellépései. A Székely Málna k. a. szavalata is az estély egyik fénypontját képezte. Indali Gy. „Levél” című költeményét annyi érzéssel, annyi bensőséggel s oly helyes felfogással szavalta, hogy teljesen méltóvá tette magát a közönség szűnni nem akaró tapsaira. Az élvezetet nyújtó zeneestély 10 óra után véget ért.

— **A kézdívásárhelyi kórház** ügye öröndetesen halad s maholnap a megvalósulás stádiumába lép. Ugyanis a napokban városunkba érkezett human intézeteink megteremtője **br. Szentkereszty Stephanie** ő méltósága s azonnal hozzá kezdetett a kórházi helyiség gyors és czél szerű átalakításához. Folyó hó 27-én az árlejtés megtörténvén, az átalakítási munkát azóta erőlyesen foly. Ezeknek tiszta tudomása után felsohajtuk: hej! ha városunk nevelésügyének is volna egy ily nemeskeblű hivatott apostola s magas rangú pártfogója! akkor a mi után 12 év óta epedezünk, a miért harminfélszáz fiugyernek egészsége egy évtíznel régebben áhitoz: egy czél szerű fiiskola, nem tartoznék maig is a kegyes ohajtások közé.

— **A kézdívásárhelyi postahivatal**, a mint értesültünk, folyó évi október 1-től kezdődőleg a Sebők József piaczori házában lesz elhelyezve. És ez a helyiség vajjon elég czél szerű s tágasabb lesz-e, mint a korábban emlegetett Nagy József-féle?

— **Választás**. E hó 29-én tartott törvényhatósági közgyűlésen Havas Jakab gyergyó-szent-miklósi és Funk esikszeredai állatorvosoknak megválasztattak.

— **Kisdödővő**. Zágónban — mint levelezünk értesít — folyó évi szeptember 1-én egy kisdödővő létesítették 400 ft fizetés, lakás és fállletményvel. Tudomásunk szerint ezt is a nemes keblű Szentkereszty Stephanie báróné ő méltóságának lehet köszönni.

— **Aranylakodalmat** ültek folyó hó 20-án Káson-Jakabfalván Péterfy József és neje Vancsa Katalin. A miseközben Tima Dénes csiksomlyói képezdei tanár tartott igen csinos beszédet ezen témáról: „Mi teheti a házasságot hosszuvá és boldoggá.” A jelen volt nagyszámu vendégek közül megemlítettük Simon Jenő fogarai szent-ferenczrendi házfőnököt, Császár Károly plebánost, Kopatz Patrik tanárt Csik-Somlyóról. Az ünnepély fényét emelte Simon József marosvásárhelyi kántor-tanító, ki a mise alatt szép orgona-játékaival és kellemes énekével mindenkit elbájolt. Az ünnep hősei a nagy vendégség után tánczra herültek és oly vígan folytatták azt, épen mint ezelőtt egy félszázaddal.

— **Üldözött marhacsempészek**. Csik-Pál-falva lakosai már évtizedek óta fenyegetik a vármegyét, hogy a Moldovából be-

csempészett marhakkal egyszersmind a marha-vészt is behozzák. Folyó hó 23-án 6 darab ilyen becsempészett marhát hajtottak a esikszeredai baromvásárra, de vevője egyiknek sem akadván, kénytelenek voltak visszahajtani. Somlyó végében két pénzügyőr szembe találta őket s gyanus marháikkal együtt Csik-Szereda felé visszatérítette. A marhákat hajtó két ifjú közül az egyik előre futott és az esetet hírül vitte a Hekmannál mulató gazdáknak, kik jól bepálinkázva és csapásokkal felfegyverkezve, a két pénzügyőrt megszaszaltották, marháikat pedig a Somlyón keresztül — nem Pálfalvára, hanem Csomortán irányában a havasokra hajtották. Az a gyorsaság, melylyel ezen emberek a marhákat Somlyóra keresztül üzték, minden esetre úgy tüntette fel őket, hogy a közvélemény még a marhák szerzését is gyanusnak itéli. Mintegy három óra mulva 4 csendőr és 3 pénzügyőr utánuk indult, de az ideig csak mind üldözik a csempészeket, elfogni azonban még nem sikerült őket. Valóban sajnálatra méltó dolog, hogy egy különben is igen jó módú község lakosai úgy megfélekeznek magukról és nem gondolják meg, hogy habár tisztességes uton jutottak is a marhákhoz, azokkal az egész vármegyére, sőt az országra is veszélyes marhavészt csempészhetnek be.

— **Gyászhir**. Győ-remetei Mélik Róza, ifj. Mélik István leánya, folyó hó 25-én éjjeli 1 órakor 21 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Családja a következő gyászjelentést adta ki: „Ifjabb Mélik István és neje Zakariás Katalin mint szülők, — Ida, Antal és János mint testvérek és számos rokonok s ismerősök nevében fájó szívvel tudatják szeretett leányunk Mélik Róza-nak, folyó hó 25-én éjjeli 1 órakor életének 21-ik évében hashártyalob következtében rövid szenvedés után történt gyászos kimulását. Az elhunynak földi részei folyó hó 27-én d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni, lelkéért pedig az engesztelő szent mise áldozat 28-án d. e. 10 órakor az egék urának bemutatni. Béke lengjen porai felett!”

— **A kolera**. Franciaországból érkező táviratok szerint az egészségi viszonyok Toulonban határozottan javultak. Szombaton Toulonban három, Marseilleben tizenhét és Aixben hat ember halt meg kolerában.

— **Nagy-Baczonban** a mult héten — mint a „N. H. K.” írja — iszonyu zápor pusztított, melynek két emberélet is esett áldozatul. Ifjabb Baló András, neje és öt éves gyermeke délben még otthon ebédelték rokonaik körében s azután kimentek megnézni a mezőn dolgozó munkásokat. Ott érte őket a borzasztó zivatar. A roppant eső és jég ellen az apró nyírfabokrok alá menekültek. Egy bokorra néhány villa szénát dobott Baló s az alá bujtatta nejét, gyermekét s az egyik napszámosnót. Maga néhány más férfival a többi bokrok alatt keresett menedéket. De mivel az eső folyton nagyobb erővel szakadt, neje azt kiáltotta neki, hogy tegyen még egy kis szénát a bokorra. Baló oda rohant, de a mint nejehez ért, eszméletlenül hullott a földre. Így járt az ott levő napszámosné is. Ők azonban csakhamar magukhoz tértek, de leirhatatlan a férj fájdalma, midőn nejét és gyermekét a villám által agyonsújtva találta a bokorban.

— **Györgyjakab Márton** esikszeredai nyomdáját újabb időben a legválasztékosabb betűkkel látta el, hogy most mindenki igényeinek teljesen meg tud felelni. Eddig három nyomdánk volt: a csik-somlyói zárdáé, mely igen gazdagon van felszerelve, de már csak régiséggyűjtőre való; a Szabó Lajosé Csik-Szeredában, mely ódon-szágiért legalább is a székely múzeumban helyet foglalhatna és a Györgyjakabé, mely eddig szintén úgy állott, hogy a három nyomda mellett Udvarhely, Kézdi-Vásárhely és Seps-Szentgyörgy városok nyomdáiba kellett folyamodni. Most már azon helyzetbe jutottunk, hogy Györgyjakab Márton nyomdája csinosan be van rendezve s csak pártolás kell, hogy ezen szellemi mozdonny élre kerüljön és viragozzék. Melegen ajánljuk a nyomdát igénylő közönség pártfogásába.

— **Gazdaközönségünk figyelmébe** ajánljuk Guthjahr és Müller budapesti, jó hírben álló trieur-, rostalemez- és gépgyárosoknak lapunk mai számához mellékelt képes árjegyzékét.

Az „Ország-világ” XV-ik füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: A báróné halotti köntöse. P. Szatmáry Károly-tól. — Az asszony fürdőre megy. Vulcan József-től. — Most folyjon a bor. (Költemény.) Szabó Endré-től. — A havasok királynője. Történeti regény. P. Szatmáry Károly-tól. — Az ábránd útja. Elbeszélés. Majthényi Flóra-tól. — Egyedül. (Költemény.) Ebeczky Béla-tól. — A romok virága. Spanyol elbeszélés. Caballero Fernand-tól. — Hazasság szerelemből. Kászonyi Dániel-től. — Hewett tengernagy az abissinai királynál. (Képpel.) — Távol. (Költemény.) Csengeri János-tól. — A hangversenyző táviró sodronyok. Baer M.-től. — A versengés. (Képpel.) — B... né albumába. (Költemény.) Hádor-tól. — Bol-dog halál. (Román.) Varsányi Gyula-tól. — Jakab-napkor a Balatonon. Utí töredék. Lindenthal József-től. — A szingálók Budapestén. (Képpel.) — Egyedül bolyongok. (Költemény.) Léway Sándor-tól. — Az „Octava” gözös égése a fiemei kikötőben és tengerészetünk hadgyakorlata Fiumében. (Öt képpel.) Egyesy Géza-tól. — Két szobormű. — A hét története. Camille d'Epemay-tól. — Irodalom. — Színház. Művészet. — Kiállítás. — Fűrlők. — Kegyelet. — Hölgyek naplója. — Sport. — Katonaság. — Hymen. — Gyászrovat. — Jog és rend. — Különfélék. — Sakk. — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések. A nyári időben a ritkaságok közé tartozik, hogy egy lap ennyit érdekes tudjon adni olvasóinak. A tartalomjegyzékből olvasóink láthatják, hogy a Degre Alajos által szerkesztett, fényesen kiállított szépirodalmi lap nélkülözhetővé teszi a hasonló külföldi vállalatokat. Felemlítjük szép rajzai közül a fiemei hadgyakorlatokat ábrázoló képeket... Valóban megérdemli ez a vállalat a legmélegebb támogatást. A Pallas irodalmi vállalat által díszesen kiállított fizet előfizetési ára egy évre 10 ft, fél évre 5 ft, évnegyedre 2 ft 50 kr. Mutatványszám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Előfizetheti legcélszerűbben postautalvánnyal az „Ország-Világ” kiadóhivatalában Budapest, gránátos-utca 6. sz.

Szerkesztői izenet.

R. J. urnak Brassó. Köszönjük. Egy kis türelmet kérünk.

t. sz. urnak. Kaptuk. Köszönjük; s mielőbb sort kerítünk ár.

Egy bus magyar urnak. Sajnáljuk, hogy versének közlése által vig magyarrá nem tehetjük; de ha az még olyan jó volna is, névtelenül beküldött semminemű cikket közölni nem szoktunk. Ennyit egy költői embernek tudnia kellene.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 623—1884.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyósztmiklósi kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy gyósztmiklósi Walter Györgyné, Walter Adolf, Lina és István önkéntes árverési kérelme folytán a csikszeredai k. törvényszék területén lévő, a gyósztmiklósi 225. tjkvben A + 3552., 3555., 12314., 28836., 28880. és 28884. hr. sz. alatt felvett ingatlanokra, a végrehajtási árverés joghatályával bíró árverést 910 ftban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor a telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak 10 százalékát készpénzben a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Gyergyó-Szt-Miklóson, 1884. évi június hó 21-ik napján.

A kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóság.

2—3

„Rossz kávé“

sehol sem szívesen látott vendég, mert azon élvezeti és táplálékszer, melyet a fiatal és agg, a szegény és a gazdag egyenlően kedvel, csak úgy teljesíti feladatát a családban, ha róla azt lehet mondani, hogy

„jó kávé.“

Ez a legkellemesebb, legegészségesebb és e mellett legolesóbb reggeli és oszonna.

„Legjobb kávé“

ez oknál fogva minden házi asszony jelszava, büszkesége.

Tisztelt asszonyság! Ha kedves családjának, ismerőseinek legjobb kávéját akar találni, úgy szíveskedjék használatba venni a

8—10

Szerencsi-féle családkávét.

Egy kanál ebből, két kanál jó szemes kávé és jó tejfel a legjobb kávét adja.

A Szerencsi-féle családkávé majdnem minden fűszerüzletben kapható. Faládácskáiban 10, 15, 20, 30 kr. csomagokban 3, 4, 5 kr. Szíveskedjék kísérletet tenni a

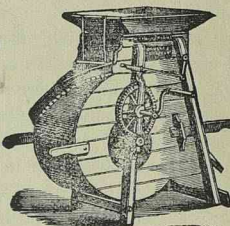
Szerencsi-féle családkávéval.

SZERENCSI E. gyárából KASSÁN.

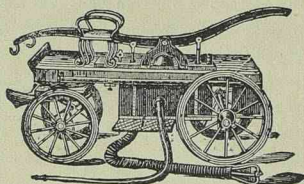
WASS és RIEMER

7 52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tüztöltő szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása

Sz.-Udvarhelyti.

Mint hazánk leghíresebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tüzi fecskendők, tüztöltő-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kézi, löreji járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkolyválasztó trieurók, szórórosták és kukuriczamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekék és boronák, szecska- és répavágó gépeket.

Budapesti Tarnóczy Gusztávtól: különféle szerkezetű, legcélszerűbbnek bizonyult szénagyűjtők, rétyaluk, boronák, vetőgépek, rosták, váltó és kerülő ekéket.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, répavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa Lincoln Clayton és Shuttleworthtól: gőzcséplők- és mozgonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tűz és betörés ellen biztos pénzszerkevényeket.

Mindezen elősorolt gazdasági gépek, tüzi fecskendők, tüztöltő szerelvények és harangokból nagy választékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és célszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire névze kések vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlva, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy kézdivásárhelyi könyvnyomdamban és Csikszeredában Györgyjakab Márton bérlőnél a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCsó ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisútsóknek szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törles kiemutatás. L. K.
Adóhátraléki kiemutatás, havi.
" " " 1/4 évi.
" " " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Allategészségügyi kiemutatás.
Arverési feltételek.
Arverési keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Arverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Arverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvására jegyzőkönyv.
Béketárgyalási könyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyegjelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonczozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseled-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovagnak.
Egészségügyi kiemutatás, D. minta.
Ertesítés a keresztelési, (születési) házassági és halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hádköteles szökevények lajstroma. (L. I.)
Kipuhatólasi-jegyzőkönyv.
Hagyatéki leltár, "kül- és beliv.
Halálozási-felvétel, bíróságok részére.
Halálozási-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halálozási-felvétel a brassói kir. illetékes zabási hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kiemutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványos válnak, vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kiemutatás.
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kiemutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kiemutatás. L. A.
Hivatalos bélyegjelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vérehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idézőnyv, községi bírásokhoz.
Idézőnyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascript praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascript praesentium vigore fidem facio Indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascript praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Defunctorum.
Itélet, községi bírásokhoz. (L. M.)
Járványbetegségi kiemutatás.
Jegyzőkönyv a községi kiadott ló levelekről.
Jegyzőkönyv a községi kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a községi eljárásága által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántartásáról.
Jelentés, erdőkíhágások ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzőlogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti keres és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.

Közbesítési iktató-jegyzőkönyv.
Közbesítési vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti keres, ingóságokra és ingatlanokra.
Kiemutatás az év végén fennmaradt s behajthatóság címén leírandó egyes adóhátralékokról.
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevényekről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezőnyv, egész és fél iven.
Kötelezőnyv fél iven.
Kötelezőnyv, hely. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske)
Községi sommas marhalétszám-kiemutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kiemutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excelltissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lónhart“ stb. czimíráttal ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi hivatalnak“ czimíráttal ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkesi hivatalnak“ czimíráttal ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kiemutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §.-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és becslési jegyzőkönyv, adóügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágások ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.

Panaszkönyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénzüntetések nyilvántartása, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel- és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kiemutatás a róm. kath. egyház adósairól kül- és beliv.
Sommas makacsági itélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kiemutatás, róm. kath. elemi i-kolákhoz. vagyis: 8-as tábla.
Számula, utalvány és nyugta, szakértőknek, bünügyben.
Szolgálati napló, a kir. esendőség részére.
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti keres és felzet.
Utlelevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlelevél-utalvány, a legujabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkesi hivatalok részére Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kiemutatás, a sorhad részére.
Változási kiemutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. keres és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlesse iránti keres és felzet.
Záloglasi, becslési és árverési jegyzőkönyv adóügyben, kül- és beliv.
Záloglasi és becslési jknyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindenemü könyvek, folyó- és röpiratok, bármimemü alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iver, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindenemü meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlötek, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom író szereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.